

Samsun'da düzenlenen "İş Sağlığı ve Güvenliği Paneli"nde yasalardaki boşluklara ve yanlışlara dikkat çekildi...

TÜRKİYE İŞ KAZALARINDA REKORLARA KOŞMA YOLUNDA

Makina Mühendisleri Odası (MMO) Samsun Şubesi tarafından 20 Haziran 2008 tarihinde KOSGEB Seminer Salonu'nda "İş Sağlığı ve Güvenliği Paneli" gerçekleştirildi. Panel Yöneticiliğini MMO Samsun Şube Başkanı Kadir Gürkan'ın yaptığı panele; MMO Yönetim Kurulu Sekreteri Ali Ekber Çakar "İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı", MMO Ankara Şube İş Sağlığı ve Güvenliği Komisyonu Üyesi Yıldırım Çakar "Risk Değerlendirmesi", MMO Samsun Şube İş Güvenliği Mühendisi Makina Mühendisi İbrahim Zaralioğlu "Bölgemizde Meydana Gelmiş İş Kazalarının Analizi ve Değerlendirilmesi" ve MMO Samsun Şube Hukuk Danışmanı Av. Cem Şenocak "İşçi İşveren İlişkilerinde İşverene Düşen Yükümlülükler" konusunda dinleyicilere bilgi verdiler.

Panelde konuşan MMO Yönetim Kurulu Sekreteri Ali Ekber Çakar, Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yasal düzenlemeler hakkında açıklamalarda bulunarak, 10 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı Yasa'nın eksik yönlerine değindi. Geçtiğimiz aylarda kamuoyunda "İstihdam Paketi" olarak anılan 5763 sayılı "İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile iş sağlığı ve güvenliği alanının bir kez daha olumsuz şekilde düzenlendiğini ifade eden Çakar, torba paketin gerekçelerinin istihdamın ve verimliliğin artırılması, zorunlu istihdam yüklerinin hafifletilmesi, nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılanması, istihdamın teşvik edilmesi, iş gücü maliyetlerinin düşürülmesi ve kayıt dışı istihdamın azaltılması olduğunu belirtti. Çakar, "İstihdam Paketi"ne ilişkin eleştirilerini şöyle sürdürdü: "Bu Yasa ile işçilerin sosyal güvenlik, iş sağlığı ve güvenliği ile bir takım sosyal hakları kısıtlanmakta; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Teşkilat Yasası'nda değişiklik yapılarak iş sağlığı ve güvenliği alanı ve iş güvenliği mühendislerinin eğitimi piyasaya açılmakta; bu alana yönelik Danıştay kararları devre dışı bırakılmaktadır. Böylelikle isteyen istediği yerden iş sağlığı ve güvenliği hizmetini alabilecektir.

Asıl İşverenin Sorumluluktan Kurtulması Yasallaştırıldı

Yasa ile bir yıldan beri tarafların görüşüne açılan "İş Sağlığı ve Güvenliği Yasa Tasarısı" hazırlıklarının bütünlüğünün bozulduğuna dikkat çeken Çakar, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işletmelerin dışına yayıldığı, taşeronlaştırmanın yaygınlaştırıldığı uyarısında bulundu. Yasa'nın devletin işlevini ve istihdamı daraltıcı, işveren kesimini kayırcı, esnek istihdamı yaygınlaştırıcı, Anayasal/sosyal eşitliği zedeleyici bir içeriğe sahip olduğunu vurgulayan Çakar, "Yapılan değişiklikte getirilen sözleşme yükümlülüğüyle işverenin işçilerine karşı sorumluluğunun işçiyi daha az koruyabilecek olan alt işverene bırakılması, asıl işverenin sorumluluktan kurtulma-

sını yasallaştırmıştır" diye konuştu. "İş Güvenliği Mühendisi" istihdamının zorunluluğuna ilişkin "en az 50 işçi" koşulunun sağlanmasında getirilen sözleşme yükümlülüğü ile çalıştırdıkları işçi sayısı 50'yi aşırsa dahi asıl işveren ile alt işverenin bu külfetten kurtulacağı uyarısında bulunan Ali Ekber Çakar, "Aynı zamanda işçilerin sendikal haklardan yararlanmaları da zorlaştırılacaktır" dedi. Önceki yönetmelikte yer alan ve Danıştay tarafından iptal edilen "İş Güvenliği Uzmanlığı"nın bu Yasa'ya konulduğuna dikkati çeken Çakar, "bu işin ayrı bir meslek değil, bir mühendislik hizmeti" olduğunu söyledi. "İş Güvenliği Mühendisi" ve "Teknik Eleman"ın bu Yasa'da yine "İş Güvenliği Uzmanlığı" kavramı altında birleştirildiğini açıklayan Çakar, "Oysa iş güvenliği mühendisliği ile teknik elemanın aynı yekti ve sorumluluklara sahip kılınması kabul edilemez niteliktedir" diye konuştu.

Türkiye Sanayisi ve Çalışma Yaşamı İş Kazalarında Rekorlara Koşuyor

Türkiye'de bu alandaki temel sorunların; toplumsal formasyonumuz, sanayileşmenin gelişimindeki özgünlükler, özelleştirme-sindikasızlaştırma-taşeronlaştırma, çalışma yaşamına yaklaşım, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlemelerin yetersizliği, gerekli yatırımların yapılmaması, 4857 sayılı İş Yasası ve 5637 sayılı "İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un gerekli denetimleri esnetmesi, mühendislik ve hekimlik uygulamalarına ilişkin yasal eksikler, işveren kesiminin konuya gereken önemi vermemesi, kayıt dışı istihdam, kadın ve çocuk emeği sömürüsü ile kayıt dışı ekonominin büyüklüğünden kaynaklandığını belirten Ali Ekber Çakar şöyle konuştu: "İstanbul Davutpaşa'da bir iş merkezinde gerçekleşen yangın ve patlama ile Tuzla tersanelerindeki ölümler, Türkiye'deki iş sağlığı ve güvenliği politikalarının ne durumda olduğunun aynasıdır. Türkiye sanayisi ve çalışma yaşamı iş kazaları, ölüm ve yaralanmada rekorlara koşma yolundadır."